

HYSBYSIAD YNGHYLCH GWELLIANNAU NOTICE OF AMENDMENTS

Cyflwynwyd ar 13 Gorffennaf 2015
Tabled on 13 July 2015

Bil Llywodraeth Leol (Cymru) Local Government (Wales) Bill

Mae'r gwelliannau â * ar eu pwys yn rhai newydd neu'n rhai sydd wedi'u haddasu
Amendments marked * are new or have been altered

Amendments marked 'R' mean that the Member has declared either a registrable interest under Standing Order 2 or relevant interest under Standing Orders 13 or 17 when tabling the amendment.

Mae gwelliannau a nodir ag 'R' yn dynodi bod yr Aelod wedi datgan buddiant cofrestradwy o dan Reol Sefydlog 2 neu fuddiant perthnasol o dan Reolau Sefydlog 13 neu 17 wrth gyflwyno'r gwelliant.

***Peter Black [R]**

1

Section 5, page 4, after line 8, insert—

- () Before issuing or revising guidance under subsection (1), the Welsh Ministers must lay a copy of the draft before the National Assembly for Wales.
- () If, before the end of the 40 day period, the National Assembly for Wales resolves not to approve the draft of the guidance, the Welsh Ministers must not issue it in the form of that draft.
- () If no such resolution is made before the end of that period, the Welsh Ministers may issue the guidance (or revised guidance) in the form of the draft.
- () The 40 day period—
 - (a) begins on the day on which the draft is laid before the National Assembly, and

(b) does not include any time during which the National Assembly is dissolved or is in recess for more than four days.

() Subsection () does not prevent any new draft of the guidance or revised guidance from being laid before the National Assembly.’.

Adran 5, tudalen 4, ar ôl llinell 8, mewnosoder –

‘() Cyn dyroddi neu ddiwygio canllawiau o dan is-adran (1), rhaid i Weinidogion Cymru osod copi o’r drafft gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru.

() Os yw Cynulliad Cenedlaethol Cymru, cyn diwedd y cyfnod o 40 niwrnod, yn penderfynu peidio â chymeradwyo’r drafft o’r canllawiau, rhaid i Weinidogion Cymru beidio â’u dyroddi ar ffurf y drafft hwnnw.

() Os nad oes penderfyniad o’r fath yn cael ei wneud cyn diwedd y cyfnod hwnnw, caiff Gweinidogion Cymru ddyroddi’r canllawiau (neu’r canllawiau diwygiedig) ar ffurf y drafft.

() O ran y cyfnod o 40 niwrnod –

(a) mae’n dechrau ar y diwrnod y mae’r drafft yn cael ei osod gerbron y Cynulliad Cenedlaethol, a

(b) nid yw’n cynnwys unrhyw amser pan fydd Cynulliad Cenedlaethol Cymru wedi ei ddiddymu neu pan fydd ar doriad am fwy na phedwar diwrnod.

() Nid yw is-adran () yn atal unrhyw ddrafft newydd o’r canllawiau neu’r canllawiau diwygiedig rhag cael eu gosod gerbron y Cynulliad Cenedlaethol.’.

***Peter Black [R]**

2

Section 16, page 9, after line 24, insert –

‘() A direction under subsection (1) is subject to annulment in pursuance of a resolution of the National Assembly for Wales.’.

Adran 16, tudalen 9, ar ôl llinell 23, mewnosoder –

‘() Mae cyfarwyddyd o dan is-adran (1) yn ddarostyngedig i’w ddirymu yn unol â phenderfyniad gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru.’.

***Peter Black [R]**

3

Section 17, page 10, after line 32, insert –

‘() A direction under subsection (3) may not be given unless a draft of the direction has been laid before, and approved by a resolution of the National Assembly for Wales.’.

Adran 17, tudalen 10, ar ôl llinell 32, mewnosoder –

‘() Ni chaniateir i gyfarwyddyd o dan is-adran (3) gael ei roi oni bai bod drafft o’r cyfarwyddyd wedi cael ei osod gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru, a’i gymeradwyo drwy benderfyniad ganddo.’.

***Peter Black [R]**

4

Section 17, page 11, after line 3, insert—

‘(9) Guidance under subsection (8) is subject to annulment in pursuance of a resolution of the National Assembly for Wales.’

Adran 17, tudalen 11, ar ôl llinell 3, mewnosoder—

‘(9) Mae canllawiau o dan is-adran (8) yn ddarostyngedig i’w diddymu yn unol â phenderfyniad gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru.’

***Peter Black [R]**

5

Page 15, after line 13, insert a new section—

[] Elections of councillors

- (1) Votes in contested elections of councillors for any principal local authority created as a result of merger regulations must be counted according to the rules set out in Schedule [*Schedule to be inserted by amendment 13*].
- (2) In each electoral ward in which there is a contested election, a poll must be held at which each person entitled to vote as an elector may vote by marking on the ballot paper—
 - (a) the voter's first preference from among the candidates to be councillor, and
 - (b) if there are three or more candidates and the voter wishes to express a further preference for one or more of those candidates, the voter's second and, if the voter wishes, subsequent preferences from among those candidates.’

Tudalen 15, ar ôl llinell 13, mewnosod adran newydd—

[] Etholiadau ar gyfer cynghorwyr

- (1) Rhaid i bleidleisiau mewn etholiadau a ymleddir ar gyfer cynghorwyr ar gyfer unrhyw brif awdurdod lleol a grëwyd o ganlyniad i reoliadau uno gael eu cyfrif yn unol â’r rheolau a bennir yn Atodlen [*Atodlen i’w mewnosod gan welliant 13*].
- (2) Ym mhob ward etholiadol lle mae etholiad a ymleddir, rhaid cynnal pleidlais lle caiff pob person sydd â hawl i bleidleisio fel etholwr bleidleisio drwy nodi’r canlynol ar y papur pleidleisio—
 - (a) dewis cyntaf y pleidleisiwr o blith yr ymgeiswyr i fod yn gynghorydd, a
 - (b) os oes tri ymgeisydd neu ragor ac os yw’r pleidleisiwr yn dymuno mynegi dewis pellach ar gyfer un neu ragor o’r ymgeiswyr hynny, ail ddewis y pleidleisiwr, ac, os yw’r pleidleisiwr yn dymuno hynny, y dewisiadau dilynol o blith yr ymgeiswyr hynny.’

WITHDRAWN/TYNNWYD YN ÔL

***Peter Black [R]**

6

Page 15, after line 13, insert a new section—

[] Power to make consequential etc. provision

- (1) The Welsh Ministers must by regulations make such consequential, incidental, transitional, transitory or saving provision as they think appropriate for the purposes of or in connection with section [section to be inserted by amendment 5] of, and Schedule [Schedule to be inserted by amendment 13] to, this Act.
- (2) Regulations under this section may amend, revoke or repeal any enactment contained in, or made under, primary legislation.
- (3) The power to make regulations under this section is exercisable by statutory instrument.
- (4) A statutory instrument containing regulations under this section which amends or repeals an enactment contained in primary legislation may not be made unless a draft of the instrument has been laid before and approved by resolution of the National Assembly for Wales.
- (5) A statutory instrument containing regulations under this section to which subsection (4) does not apply is subject to annulment in pursuance of a resolution of the National Assembly for Wales.
- (6) In this section, “primary legislation” means –
 - (a) an Act of Parliament;
 - (b) an Act or Measure of the National Assembly for Wales (including this Act).’.

Tudalen 15, ar ôl llinell 13, mewnosod adran newydd –

[] Pŵer i wneud darpariaeth ganlyniadol etc.

- (1) Rhaid i Weinidogion Cymru, drwy reoliadau, wneud unrhyw ddarpariaeth ganlyniadol, gysylltiedig, drosiannol, ddarfodol neu arbed sy’n briodol yn eu barn hwy at ddibenion adran [adran i’w mewnosod gan welliant 5] o’r Ddeddf hon ac Atodlen [Atodlen i’w mewnosod gan welliant 13] iddi.
- (2) Caiff rheoliadau o dan yr adran hon ddiwygio, dirymu neu ddiddymu unrhyw deddfiad sydd wedi ei gynnwys mewn deddfwriaeth sylfaenol neu sydd wedi ei wneud odani.
- (3) Mae’r pŵer i wneud rheoliadau o dan yr adran hon yn arferadwy drwy offeryn statudol.
- (4) Ni chaniateir gwneud offeryn statudol sy’n cynnwys rheoliadau o dan yr adran hon sy’n diwygio neu’n diddymu deddfiad sydd wedi ei gynnwys mewn deddfwriaeth sylfaenol oni bai bod drafft o’r offeryn wedi ei osod gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru a’i gymeradwyo ganddo drwy benderfyniad.
- (5) Mae offeryn statudol sy’n cynnwys rheoliadau o dan yr adran hon nad yw is-adran (4) yn gymwys iddo yn ddarostyngedig i ddiddymiad yn unol â phenderfyniad gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru.
- (6) Yn yr adran hon, ystyr “deddfwriaeth sylfaenol” yw –
 - (a) Deddf Seneddol;
 - (b) Deddf neu Fesur gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru (gan gynnwys y Ddeddf hon).’.

***Peter Black [R]**

7

Section 44, page 26, line 11, after 'section', insert '3(1)'.

Adran 44, tudalen 26, llinell 12, ar ôl 'adran', mewnosoder '3(1)'.

***Peter Black [R]**

8

Section 44, page 26, line 11, after '11', insert ', 24'.

Adran 44, tudalen 26, llinell 12, ar ôl '11', mewnosoder ', 24'.

***Peter Black [R]**

9

Section 44, page 26, line 11, after '11', insert ', 35(4)'.

Adran 44, tudalen 26, llinell 12, ar ôl '11', mewnosoder ', 35(4)'.

***Peter Black [R]**

10

Section 44, page 26, after line 13, insert –

'() Before a motion is moved in the National Assembly for Wales to approve the draft of the statutory instrument containing merger regulations, the draft must be considered by a committee of the National Assembly for Wales.'

Adran 44, tudalen 26, ar ôl llinell 14, mewnosoder –

'() Cyn i gynnig gael ei wneud yng Nghynulliad Cenedlaethol Cymru i gymeradwyo drafft o'r offeryn statudol sy'n cynnwys rheoliadau uno, rhaid i'r drafft gael ei ystyried gan bwyllgor o Gynulliad Cenedlaethol Cymru.'

***Peter Black [R]**

11

Section 44, page 26, line 14, after 'section', insert '23'.

Adran 44, tudalen 26, llinell 15, ar ôl 'adran', mewnosoder '23'.

***Peter Black [R]**

12

Section 44, page 26, line 14, leave out '24 or'.

Adran 44, tudalen 26, llinell 15, hepgorer '24 neu'.

***Peter Black [R]**

13

Page 27, after line 8, insert a new schedule –

‘SCHEDULE []
(introduced by [section to be inserted by amendment 5])

RULES FOR COUNTING OF VOTES IN CONTESTED ELECTIONS FOR COUNCILLORS

First stage

- 1 (1) The returning officer must sort the valid ballot papers into parcels according to the candidates for whom first preference votes are given.
- (2) The returning officer must then –
 - (a) count the number of ballot papers in each parcel,
 - (b) credit the candidate receiving the first preference vote with one vote for each ballot paper, and
 - (c) record those numbers.
- (3) The returning officer must also ascertain and record the total number of valid ballot papers.

The quota

- 2 (1) The returning officer must divide the total number of valid ballot papers for the electoral ward by a number exceeding by one the number of councillors to be elected at the election for that electoral ward.
- (2) The result of the division under sub-paragraph (1) (ignoring any decimal places), increased by one, is the number of votes sufficient to secure the return of a candidate as a councillor (in this Schedule referred to as the “quota”).

Return of councillors

- 3 (1) Where, at any stage of the count, the number of votes for a candidate equals or exceeds the quota, the candidate is deemed to be elected.
- (2) A candidate is returned as a councillor when declared to be elected in accordance with paragraph 10(a).

Transfer of surplus votes

- 4 (1) Where, at the end of any stage of the count, the number of votes credited to any candidate exceeds the quota and, subject to paragraphs 5 and 8, one or more vacancies remain to be filled, the returning officer must sort the ballot papers received by that candidate into further parcels so that they are grouped –
 - (a) according to the next available preference given on those papers, and
 - (b) where no such preference is given, as a parcel of non-transferable papers.
- (2) The returning officer must, in accordance with this paragraph and paragraph 5, transfer each parcel of ballot papers referred to in sub-paragraph (1)(a) to the continuing

candidate for whom the next available preference is given on those papers and shall credit such continuing candidates with an additional number of votes calculated in accordance with sub-paragraph (3).

- (3) The vote on each ballot paper transferred under sub-paragraph (2) has a value (“the transfer value”) calculated as follows –

A divided by B, where –

A is the value which is calculated by multiplying the surplus of the transferring candidate by the value of the ballot paper when received by that candidate, and

B is the total number of votes credited to that candidate,

the calculation being made to five decimal places (any remainder being ignored).

- (4) For the purposes of sub-paragraph (3) –

(a) “transferring candidate” means the candidate from whom the ballot paper is being transferred, and

(b) “the value of the ballot paper” means –

(i) for a ballot paper on which a first preference vote is given for the transferring candidate, one, and

(ii) in all other cases, the transfer value of the ballot paper when received by the transferring candidate.

Transfer of surplus votes – supplementary provisions

- 5 (1) If, at the end of any stage of the count, the number of votes credited to two or more candidates exceeds the quota the returning officer must –

(a) first sort the ballot papers of the candidate with the highest surplus, and

(b) then transfer the transferable papers of that candidate.

- (2) If the surpluses determined in respect of two or more candidates are equal, the transferable papers of the candidate who had the highest number of votes at the end of the most recent preceding stage at which they had unequal numbers of votes must be transferred first.

- (3) If the numbers of votes credited to two or more candidates were equal at all stages of the count, the returning officer must decide, by lot, which candidate's transferable papers are to be transferred first.

Exclusion of candidates

- 6 (1) If, one or more vacancies remain to be filled and –

(a) the returning officer has transferred all ballot papers which are required by paragraph 4 or this paragraph to be transferred, or

(b) there are no ballot papers to be transferred under paragraph 4 or this paragraph, the returning officer must exclude from the election at that stage the candidate with the then lowest number of votes.

- (2) The returning officer must sort the ballot papers for the candidate excluded under

- subparagraph (1) into parcels so that they are grouped –
- (a) according to the next available preference given on those papers, and
 - (b) where no such preference is given, as a parcel of non-transferable papers.
- (3) The returning officer must, in accordance with this paragraph, transfer each parcel of ballot papers referred to in sub-paragraph (2)(a) to the continuing candidate for whom the next available preference is given on those papers and must credit such continuing candidates with an additional number of votes calculated in accordance with subparagraph (4).
- (4) The vote on each ballot paper transferred under sub-paragraph (3) has a transfer value of one unless the vote was transferred to the excluded candidate in which case it has the same transfer value as when transferred to the candidate excluded under sub-paragraph (1).
- (5) This paragraph is subject to paragraph 8.

Exclusion of candidates – supplementary provisions

- 7 (1) If, when a candidate has to be excluded under paragraph 6 –
- (a) two or more candidates each have the same number of votes, and
 - (b) no other candidate has fewer votes, sub-paragraph (2) applies.
- (2) Where this sub-paragraph applies –
- (a) regard must be had to the total number of votes credited to those candidates at the end of the most recently preceding stage of the count at which they had an unequal number of votes and the candidate with the lowest number of votes at that stage must be excluded, and
 - (b) where the number of votes credited to those candidates was equal at all stages, the returning officer must decide, by lot, which of those candidates is to be excluded.

Filling of last vacancies

- 8 (1) Where the number of continuing candidates is equal to the number of vacancies remaining unfilled, the continuing candidates are deemed to be elected.
- (2) Where the last vacancies can be filled under this paragraph, no further transfer will be made.

Re-count

- 9 (1) A candidate or such candidate's election agent may, if present when the counting or re-counting of the votes is completed, require the returning officer to have the votes re-counted or again re-counted but the returning officer may refuse to do so if in the returning officer's opinion the request is unreasonable.
- (2) No step shall be taken on the completion of the counting or any re-counting of votes until the candidates and election agents present at its completion have been given a reasonable opportunity to exercise the right conferred by this paragraph.

Declaration of result

- 10 (1) In a contested election, when the result of the poll has been ascertained, the returning officer shall –
- (a) declare to be elected the candidates who have been deemed to be elected as councillors under this Schedule,
 - (b) give notice of the names of the candidates elected to the proper officer of the council for which the election was held, and
 - (c) give public notice of –
 - (i) the name of the candidates elected,
 - (ii) the number of first and subsequent preferences for each candidate,
 - (iii) the numbers of ballot papers transferred and their transfer values at each stage of the count,
 - (iv) the number of votes credited to each candidate at each stage of the count,
 - (v) the number of non-transferable ballot papers and the number of nontransferable votes at each stage of the count, and
 - (vi) the number of rejected ballot papers under each head shown in the statement of rejected ballot papers.’.

Tudalen 27, ar ôl llinell 9, mewnosod atodlen newydd –

‘ATODLEN []
(a gyflwynwyd gan [adran i gael ei mewnosod gan welliant 5])

RHEOLAU AR GYFER CYFRIF PLEIDLEISIAU MEWN ETHOLIADAU A YMLED DIR AR GYFER
CYNGHORWYR

Y camau cyntaf

- 1 (1) Rhaid i’r swyddog canlyniadau ddi-doli’r papurau pleidleisio dilys yn barseli yn ôl yr ymgeiswyr y pleidleisiwyd iddynt fel dewis cyntaf.
- (2) Yna, rhaid i’r swyddog canlyniadau –
- (a) cyfrif nifer y papurau pleidleisio ym mhob parcel,
 - (b) credydu un bleidlais am bob papur pleidleisio i’r ymgeisydd a gafodd y dewis cyntaf o bleidleisiau, ac
 - (c) cofnodi’r niferoedd hynny.
- (3) Hefyd, rhaid i’r swyddog canlyniadau gadarnhau a chofnodi cyfanswm y papurau pleidleisio dilys.

Y cwota

- 2 (1) Rhaid i’r swyddog canlyniadau rannu cyfanswm y papurau pleidleisio dilys ar gyfer y ward etholiadol yn ôl rhif sydd un yn fwy na nifer y cynghorwyr i’w hethol yn yr etholiad ar gyfer y ward etholiadol honno.
- (2) Canlyniad y rhaniad o dan is-baragraff (1) (gan anwybyddu unrhyw leoedd degol), a

gynyddwyd gan un, yw nifer y pleidleisiau sy'n ddigonol i ethol ymgeisydd yn gynghorydd (yn yr Atodlen hon, gelwir hwn yn "gwota").

Ethol cynghorwyr

- 3 (1) Ar unrhyw adeg yn ystod y cyfrif, os bydd nifer y pleidleisiau ar gyfer ymgeisydd yr un faint â'r cwota neu'n fwy na'r cwota, bernir bod yr ymgeisydd wedi'i ethol.
- (2) Etholir ymgeisydd yn gynghorydd pan gyhoeddir iddo gael ei ethol yn unol â pharagraff 10(a).

Trosglwyddo pleidleisiau dros ben

- 4 (1) Ar ddiwedd unrhyw gam o'r cyfrif, os bydd nifer y pleidleisiau a gafodd unrhyw ymgeisydd yn fwy na'r cwota ac, yn ddarostyngedig i baragraffau 5 ac 8, os bydd un neu ragor o seddau gwag o hyd, rhaid i'r swyddog canlyniadau ddiolli'r papurau pleidleisio a gafodd yr ymgeisydd hwnnw yn barseili pellach fel eu bod wedi'u dosbarthu fel a ganlyn—
 - (a) yn unol â'r ail ddewis a fynegwyd ar y papurau hynny, a
 - (b) oni fynegwyd blaenoriaeth o'r fath, fel parcel o bapurau anhrosglwyddadwy.
- (2) Rhaid i'r swyddog canlyniadau, yn unol â'r paragraff hwn a pharagraff 5, drosglwyddo pob parcel o bapurau pleidleisio y cyfeirir atynt yn is-baragraff (1)(a) i'r ymgeisydd sy'n parhau a fynegwyd yn ddewis nesaf ar y papurau hynny a rhaid iddo gredydu ymgeiswyr sy'n parhau o'r fath â nifer ychwanegol o bleidleisiau a gyfrifir yn unol ag is-baragraff (3).
- (3) Bydd gan y bleidlais ar bob papur pleidleisio a drosglwyddwyd o dan is-baragraff (2) werth ("y gwerth trosglwyddo") fel a ganlyn—

A i'w rannu gan B, lle bo—

A yn werth a gaiff ei gyfrifo drwy luosi nifer pleidleisiau dros ben yr ymgeisydd sy'n trosglwyddo gan werth y papur pleidleisio a gafodd yr ymgeisydd hwnnw, a

B yn gyfanswm nifer y pleidleisiau a gafodd yr ymgeisydd hwnnw,

y cyfrifiad i'w wneud i bum lle degol (unrhyw weddill i'w anwybyddu).
- (4) At ddibenion is-baragraff (3)—
 - (a) ystyr "ymgeisydd sy'n trosglwyddo" yw'r ymgeisydd y trosglwyddir y papurau pleidleisio oddi wrtho, a
 - (b) ystyr "gwerth y papur pleidleisio" yw—
 - (i) yn achos papur pleidleisio lle mynegwyd pleidlais dewis cyntaf ar gyfer ymgeisydd sy'n trosglwyddo, un, a
 - (ii) ym mhob achos arall, gwerth trosglwyddo'r papur pleidleisio pan y'i trosglwyddir i'r ymgeisydd sy'n trosglwyddo.

Trosglwyddo pleidleisiau dros ben – darpariaethau atodol

- 5 (1) Ar unrhyw adeg yn ystod y cyfrif, os bydd nifer y pleidleisiau a gafodd dau ymgeisydd

neu ragor yn fwy na'r cwota, rhaid i'r swyddog canlyniadau –

- (a) didoli yn gyntaf bapurau pleidleisio'r ymgeisydd sydd â'r nifer uchaf o bleidleisiau dros ben, a
 - (b) trosglwyddo papurau trosglwyddadwy'r ymgeisydd hwnnw.
- (2) Os yw'r pleidleisiau dros ben yn achos dau neu ragor o'r ymgeiswyr yn gyfartal, rhaid i bapurau trosglwyddadwy'r ymgeisydd a gafodd y nifer uchaf o bleidleisiau ar ddiwedd y cyfnod blaenorol mwyaf diweddar lle'r oedd ganddynt niferoedd anghyfartal o bleidleisiau gael eu trosglwyddo gyntaf.
- (3) Os bydd nifer y pleidleisiau a gafodd dau neu ragor o ymgeiswyr yn gyfartal ar bob cam o'r cyfrif, rhaid i'r swyddog canlyniadau benderfynu, drwy fwrw coelbren, pa bapurau trosglwyddadwy ymgeisydd sydd i'w trosglwyddo gyntaf.

Eithrio ymgeiswyr

- 6 (1) Os oes un neu ragor o seddau gwag ac –
- (a) os yw'r swyddog canlyniadau wedi trosglwyddo'r holl bapurau pleidleisio y mae'n ofynnol eu trosglwyddo o dan baragraff 4 neu'r rheol hon, neu
 - (b) os nad oes unrhyw bapurau pleidleisio i'w trosglwyddo o dan baragraff 4 neu'r paragraff hwn, rhaid i'r swyddog canlyniadau ar y cam hwnnw eithrio o'r etholiad yr ymgeisydd sydd â'r nifer isaf o bleidleisiau.
- (2) Rhaid i'r swyddog canlyniadau ddidoli'r papurau pleidleisio ar gyfer yr ymgeisydd a eithriwyd o dan is-baragraff (1) yn barseli fel eu bod wedi'u dosbarthu fel a ganlyn –
- (a) yn unol â'r dewis nesaf a fynegwyd ar y papurau hynny, a
 - (b) oni fynegwyd blaenoriaeth o'r fath, fel parcel o bapurau anhrosglwyddadwy.
- (3) Rhaid i'r swyddog canlyniadau, yn unol â'r rheol hon, drosglwyddo pob parcel o bapurau pleidleisio y cyfeirir atynt yn is-baragraff (2)(a) i'r ymgeisydd sy'n parhau a fynegwyd yn ddewis nesaf ar y papurau hynny a rhaid iddo gredydu ymgeiswyr sy'n parhau o'r fath â nifer ychwanegol o bleidleisiau a gyfrifir yn unol ag is-baragraff (4).
- (4) Bydd y bleidlais ar bob papur pleidleisio a drosglwyddwyd o dan is-baragraff (3) â gwerth trosglwyddo o un oni bai fod y bleidlais wedi'i throsglwyddo i'r ymgeisydd a eithriwyd, ac os felly bydd iddi yr un gwerth trosglwyddo â phan y'i trosglwyddwyd i'r ymgeisydd a eithriwyd o dan is-baragraff (1).
- (5) Mae'r paragraff hwn yn ddarostyngedig i baragraff 8.

Eithrio ymgeiswyr – darpariaethau atodol

- 7 (1) Pan fydd rhaid eithrio ymgeisydd o dan paragraff 6 ac –
- (a) os bydd dau neu ragor o ymgeiswyr â'r un nifer o bleidleisiau yr un, a
 - (b) os nad oes gan ymgeisydd arall lai o bleidleisiau, mae is-baragraff (2) yn gymwys.
- (2) Pan fo'r is-baragraff hwn yn gymwys –
- (a) rhaid rhoi sylw i gyfanswm y pleidleisiau a gredydwyd i'r ymgeiswyr hynny ar ddiwedd y cyfnod blaenorol mwyaf diweddar o'r cyfrif lle'r oedd ganddynt nifer anghyfartal o bleidleisiau a rhaid eithrio'r ymgeisydd sydd â'r nifer isaf o

bleidleisiau ar y cam hwnnw, a

- (b) os bydd nifer y pleidleisiau a gredydwyd i'r ymgeiswyr hynny yn gyfartal ar bob cam o'r cyfrif, rhaid i'r swyddog canlyniadau benderfynu, drwy fwrw coelbren, pa rai o'r ymgeiswyr hynny sydd i'w heithrio.

Llenwi'r seddau gwag olaf

- 8 (1) Os yw nifer yr ymgeiswyr sy'n parhau yn gyfartal â nifer y seddau gwag, bernir bod yr ymgeiswyr sy'n parhau wedi'u hethol.
- (2) Os gellir llenwi'r seddau olaf yn unol â'r paragraff hwn, ni chaiff unrhyw drosglwyddiad pellach ei wneud.

Ailgyfrif

- 9 (1) Caiff ymgeisydd neu asiant etholiadol ymgeisydd o'r fath, os yw'n bresennol ar ôl cyfrifo neu ail-gyfrifo'r pleidleisiau, ei gwneud yn ofynnol i'r swyddog canlyniadau ailgyfrif y pleidleisiau neu eu hailgyfrif eto ond caiff y swyddog canlyniadau wrthod gwneud hynny os yw'r cais, ym marn y swyddog canlyniadau, yn afresymol.
- (2) Ni chymerir unrhyw gam ar ôl cyfrif neu ailgyfrif y pleidleisiau hyd nes bo'r ymgeiswyr a'r asiantau etholiadol a oedd yn bresennol ar ôl cwblhau'r cyfrif neu'r ailgyfrif wedi cael cyfle rhesymol i arfer yr hawl a roddir gan y paragraff hwn.

Cyhoeddi'r canlyniad

- 10 Mewn etholiad a ymleddir, pan fydd canlyniad y bleidlais wedi ei chadarnhau, rhaid i'r swyddog canlyniadau –
- (a) cyhoeddi bod yr ymgeiswyr y dyfarnwyd iddynt gael eu hethol wedi eu hethol yn gynghorwyr o dan yr Atodlen hon;
- (b) rhoi hysbysiad o enwau'r ymgeiswyr a etholwyd i swyddog priodol y cyngor y cynhaliwyd yr etholiad ar ei gyfer, ac
- (c) rhoi hysbysiad cyhoeddus o –
- (i) enwau'r ymgeiswyr a etholwyd,
- (ii) nifer y dewisiadau cyntaf a dewisiadau dilynol ar gyfer pob ymgeisydd,
- (iii) nifer y papurau pleidleisio a drosglwyddwyd a'u gwerthoedd trosglwyddo ar bob cam o'r cyfrif,
- (iv) nifer y pleidleisiau a gredydwyd i bob ymgeisydd ar bob cam o'r cyfrif,
- (v) nifer y papurau pleidleisio anhrosglwyddadwy a nifer y pleidleisiau anhrosglwyddadwy ar bob cam o'r cyfrif, a
- (vi) nifer y papurau pleidleisio a wrthodwyd o dan bob pennawd yn y datganiad o bapurau pleidleisio a wrthodwyd.'